

danste Rigsdag, det drejer sig altsaa ikke om Bagateller. Efter den sidste Plan, Industrielotteriet har udsendt, er den planmæssige Bruttoindtægt ved Salget af Lodder for Hel-aareet i Aar 2,383,760 Kr. Det fremgaar ikke direkte af Planen, men jeg har gjort mig den Ulejlighed at udregne Beløbet, fordi det interesserer mig. Gevinsterne samlede Beløb udgør efter almindelig Butikspris 1,474,828 Kr. Regne vi med runde Tal, staar det omtrent som 2½ Million Kr. i Indtægt og 1½ Million Kr. i Gevinster, naar Prisen udregnes efter almindelig Butikspris. Naar man ser Sagen i sin Helhed fra Spillernes Side, viser det sig, at de Folk, der spille i Industrielotteriet, betale deres Gevinster gennemsnitlig med 62 pCt. over almindelig Butikspris. Nu ved jeg ganske vist, at ikke alle Lodder sælges, men den Fremstilling, jeg her har givet, er planmæssig. Hvis alle Lodderne sælges, fremkomme disse Tal, og sælges de ikke alle, gør det for den Sags Skyld ikke stort med Hensyn til Principet. Nu taler man om det gode Djemed, der er forbundet med Industrielotteriet. Barelatteriet yder jo Bidrag til tekniske Skoler, til Haandværkerforeninger paa forskellige Maader. For en 1½ Aars Tid siden bestæftigede jeg mig med dette Spørgsmaal, og efter Henvendelse til Justitsministeriet modtog jeg meget imødekommende Tilladelse til at høre indhentet alle mulige Oplysninger angaaende Industrielotteriets Regnskab paa Hovedbureauet. Disse Oplysninger bleve ogsaa givne med stor Elstværighed, og det viste sig, at man i Halvaaret April—September 1894 havde brugt af det indkomne Bruttooverskud ca. 60 pCt. til Administrationsudgifter, mens kun ca. 40 pCt. vare komne de godgørende Djemed til Gode. Naar man nu i disse daarlige Tider alle Begne sørger for at faa Administrationsudgifterne og i det hele taget Udgifterne ned til det mindst mulige, er det ret ejendommeligt at se, at den danske Rigsdag, i hvert Tilfælde da det danske Folketing, med saa godt som alle Stemmer inden for Finansudvalget gaar med til en Institution, hvor Udgifterne sluge 60 pCt. af det Beløb, der i det væsentlige var bestemt for godgørende Djemed. Jeg mener herigennem at have bevist, at Barelatteriet er en Skatteopkrævningsanstalt, som fordeler de indkomne Understøttelsesbidrag paa den mest kostelige Maade, som man vilde kunne vælge. Barelatteriet staber ingen ny Bærdier, men derimod en hel Del lønede Embedsmænd, og disse Embedsmænds Arbejde er for Samfundet i sin Helhed og med Hensyn til Totalvirkningen mildest talt fuldstændig over-

flødig. Naar jeg taler om Embedsmændene i Lotteriet, er det ingenlunde min Mening at angribe nogen som helst af de Embedsmænd, der ere knyttede til Lotteriinstitutionen, thi jeg er overbevist om, at alt gaar ærlig og loyalt til. Jeg angriber kun Systemet, ingenlunde Personerne. Nu tales der saa tit om, at Haandværk og Handel høste stor Fordel gennem disse Barelatterier, idet de saa tilført Omsætning og Fortjeneste derigennem. Men det er fuldstændig fejlt; tværtimod er det et stort Tab for Handel og Haandværk. Handel og Haandværk maa nemlig afgive en Rabat til Barelatteriet for alt, hvad der hos disses næringsdrivende sælges af Gevinster. Denne Rabat er forskellig, fra 10 til 20 pCt., men selv om vi kun regne med 10 pCt., viser det sig, at Haandværkerne og de handlende ved at sælge disse Lotterigevinster kun faa 90 Ore, hvor de ellers faa 1 Krone; altsaa for dem er det ikke en Fordel, men et Tab. Naar der saa tales om Omsætningen i sin Helhed, er det klart, at de Folk, som faa Lov til at levere Varer til Lotteriet, er et Mindretal. De faa maasse et Plus i heldigste Tilfælde. Men den store Mængde faar et tilsvarende Minus, og den samlede Omsætning — det kunne vi vist let blive enige om — bliver ikke forøget med en eneste Ore ad den Vej. Det er derfor et Fejlhyn at tro, at man skulde gavne Haandværket og Handelen derved, og det har glædet mig at se forskellige Protester fra de næringsdrivendes Side mod denne Institution. Hertil kommer endnu, at det købende Publikum alt i alt betaler Gevinsterne med over 60 pCt. over Butiksprisen. Naar man nu spørger: Hvad vindes der da egentlig i dette Lotteri? kommer man ogsaa til ret interessante Resultater. Der staar anført i den sidste Plan: En elegant udstyret Vandauer, en Sølv-Bordopsats, et smykket Tæppe, 50 Messing-Uysekroner til 200 Kr. Stykket, altsaa Uysekroner til et samlet Beløb af 10,000 Kr. Jeg mindes en Historie fra Flensborg om en Mand, der vandt en Uysekroner i Lotteriet. Han sad i gode Aar forinden, men efter at han havde vundet denne Uysekroner, syntes han ogsaa, han skulde have en Sal til den, og efter at han havde faaet en Sal, skulde han ogsaa have Selskaber til Salen, og ad den Vej blev Familien ført til økonomisk Ruin. Nu vil jeg indrømme, at dette Eksempel er trukket ved Haarene, men noget ligger der i Virkeligheden deri. Man spredter letsvindig Genstande blandt Publikum, som det ikke har Brug for, og naar man indvender, at de have Lov til at bytte Genstandene, saa hindrer det ikke, at Produktionen af